

REFERAT 2023

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 10-05-2023 10:00

Sted: KOMBIT, Halfdansgade 8, lokale Vadehavet

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

Deltagerfortegnelse.....	3
1. Siden sidst.....	5
1.1. Siden sidst	5
2. Drøftelsessager	7
2.1. Dialog med KL's direktion.....	7
2.2. Det aktuelle arbejde med Fællesoffentlig Digital Arkitektur	7
2.3. Introduktion til tema 'Fundamenter for god selvbetjening og styrket digital service'	8
2.5. Indsatser for en moderne inkluderende og digital service	9
2.6. Status for udbredelse af MeMo-opmærkning	9
2.7. Cases: Brug af talegenkendelse og talesyntese til borgerkontakt	10
2.8. Betydning af ændringerne i webtilgængelighedsloven	11
2.9. Fællesoffentlig samtykkekomponent – MVP er ved at tage form.....	12
2.10. Fuldmagt og partsrepræsentation.....	13
3. Eventuelt	14

Deltagerfortegnelse

Deltagere

It-Arkitekturrådets medlemmer:

- Niels Rygaard, Kontorchef for It og digitalisering i Senior og Omsorg, Aalborg Kommune
- Henrik Brix, It- og digitaliseringschef, Favrskov Kommune, formand for KITA (foreningen af kommunale IT- og Digitaliseringsansvarlige)
- Ralf Klitgaard Jensen, Direktør for Børn & Læring og Sundhed & Omsorg, Stevns Kommune (*til kl. 13:20*)
- Bo Fristed, Chief Innovation Officer, chef for Center for Innovation og digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice, Aarhus Kommune
- Jeppe Bøgh Andersen, Direktør for Social, Sundhed og Arbejdsmarked, Frederiksberg Kommune
- Lars Vraa, Chefarkitekt, KOMBIT
- Pia Færch, Kontorchef, Center for Digitalisering og Teknologi, KL (*fra kl. 11:20*)
- Ghita Thiesen, Kontorchef, It-arkitektur & Standarder, KL (mødeleder)

Forberedelsesudvalget

- Karen Rahbek, Københavns Kommune (*til kl. 14*)
- Carsten Nydam-Rønved, Odense Kommune

Sekretariat:

- Vibeke Normann, KL
- Zahra Al-Asfoor, KL (referent)

Afbud

- René Lorenz, Chef for Politik, Strategi og Udvikling, Ældre- og Handicapforvaltning, Odense Kommune
- Signe Maria Christensen, Ressourcedirektør, Beskæftigelses-og integrationsforvaltningen, Københavns Kommune
- Christian Refstrup, Direktør for Teknik, Miljø og Beskæftigelse, Guldborgsund Kommune

Oplægsholdere

- Jane Gyberg Rasmussen, Digitaliseringsstyrelsen
- Christian Harsløf, KL
- Peter Falkenberg, KL
- Jakob Eiby, KL
- Marie Madsen, KL
- Ulla Ebbesen Larney, KL

- Klaus Bjørn Larsen, Roskilde Kommune
- Jim Foli, KL

Andre gæster

- Mette Jespersen, KOMBIT
- Birgitte Buchhave Pedersen, Digitaliseringsstyrelsen
- Klaus Rasmussen, KOMBIT
- Morten Hass, KOMBIT
- Torben Mathisen, KL
- Jan Kjellerup, KOMBIT
- Line Laudrup, KL
- Jan Struwe Poulsen, KL
- Miranda Bizzarro, KL
- Andreas Laursen, KOMBIT
- Tom Bøgeskov, KOMBIT

1. Siden sidst

1.1. Siden sidst

MOD-2023-00071 Ghita Thiesen

Drøftelse

Ghita Thiesen informerede rådet om det nye medlem, Signe Maria Christensen, som er ressourceleder i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i Københavns Kommune, og som indtræder i stedet for Søren Skydsgaard. Desuden orienterede Ghita om, at rådets sekretariat er i proces med at rekruttere et nyt medlem med Teknik og Miljø som fagområde, idet Chr. Refstrup fra Guldborgssund Kommune udtræder af rådet.

Ghita fortalte at Jane Gyberg Rasmussen fra Digitaliseringsstyrelsen på dagens møde vil præsentere UAS' arbejdsprogram for 2023. Programmets indsatser er opdelt i fire overordnede kategorier: styring, rådgivning og review, formidling samt udvikling og vedligehold.

Herudover orienterede Ghita om:

1. EU Digital Wallet forordning, som blev vedtaget af Europa-Parlamentet ultimo marts. Forslaget indebærer blandt andet at e-ID bliver en del af wallet. KL følger arbejdet både som interessevaretager og med den it-arkitekturfaglige vinkel, så vi kan være på forkant med de implikationer, der kan møde kommunerne, fx krav til integrationer og standardisering.
2. Lovforslaget vedr. NemHandel, som er blevet udarbejdet på initiativ af Erhvervsstyrelsen, kommer i høring over sommeren. Forslaget indebærer at scope for NemHandel inden for 1-2 år udvides til at dække mere end kun fakturaer. Erhvervsstyrelsen forventer, at loven vil afføde en række standardiseringstiltag. Den nye lovgivning forventes at træde i kraft pr. 01.01.24. KL har også her både interessevaretager- og it-arkitekt-ressourcer til at følge udviklingen og bidrage så konstruktivt som muligt ud fra en kommunal vinkel. Erhvervsstyrelsen har nedsat en referencegruppe med deltagelse af KL, Økonomistyrelsen, Danske Regioner og Digitaliseringsstyrelsen.
3. Der bliver igangsat nye standardiseringsprojekter på hhv. beskæftigelses- og socialområdet i regi af delprogram 5, 'Bedre styring med data', i Kommunernes Digitaliseringsprogram.

4. Et forslag til en strategi for cyber- og informationssikkerhed bliver behandlet i Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalget og af KL's bestyrelse i maj.

2. Drøftelsessager

2.1. Dialog med KL's direktion

SAG-2022-04761 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager direktionens orientering til efterretning.

Drøftelse

På It-Arkitekturrådets faste punkt 'Dialog med KL's direktion' orienterede Christian Harsløf om den aktuelle status for Økonomiforhandlingerne. Christian kom desuden ind på KL's indsats inden for cybersikkerhed og NIS2 og det kommende forsvarsforlig.

Rådet bakkede op om en fælles indsats, hvor kommunerne går sammen om cybersikkerhed og anbefalede også, at man i kommunerne begynder at undersøge mulighederne for et tættere samarbejde omkring digitaliseringsopgaverne, da der er stort potentiale i fælles løsninger og tilgang til digitalisering i øvrigt. Desuden støttede rådet op om KL's interessevaretagelse på sikkerhedsområdet.

2.2. Det aktuelle arbejde med Fællesoffentlig Digital Arkitektur

SAG-2022-04761 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager status for arbejdet med Fællesoffentlig Digital Arkitektur til efterretning.

Drøftelse

Kontorchef Jane Gyberg Rasmussen fra Digitaliseringsstyrelsen præsenterede UAS' arbejdsprogram for 2023.

Rådet tog præsentationen af UAS' arbejdsprogram for 2023 til efterretning og foreslog, at det strategiske ophæng til de arkitekturprodukter, der bliver udviklet i programmet, også bliver vist på hjemmesiden.

Aarhus Kommune tilbød deres hjælp til afdækningen i projekterne 1) 'Genbrug af software', 2) Interoperabilitetsforordningen, som Open Agile Smart Cities (OASC) arbejder med på et praksisniveau, og 3) Dataspaces, som kommunen er i gang med at skrive første pilot om. Københavns Kommune, KL og OS2 tilbød at mødes med Digitaliseringsstyrelsen om erfaringer med kravbanker.

2.3. Introduktion til tema 'Fundamenter for god selvbetjening og styrket digital service'

SAG-2022-04761 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager introduktionen til efterretning
- kvalificerer, hvilke barrierer kommunerne oplever i fht at levere sammenhængende, effektive, sikre og brugervenlige løsninger til borgere og virksomheder.

Drøftelse

Jakob Eiby og Peter Falkenberg gav en introduktion til dagens tema 'Fundamenter for god selvbetjening og styrket digital service' og kom ind på en række af de relevante fundamenter.

Carsten Nydam-Rønved præsenterede Odense Kommunes ambitioner for selvbetjening, som spiller en væsentlig rolle i realiseringen af strategien 'Odenses Digitale Fremtid'.

Rådet tog introduktionen og Carstens præsentation til efterretning.

Rådet spurgte ind til Odense kommunes brug af den fælleskommunale infrastruktur og kravstilling af snitflader. Carsten fortalte, at Odense Kommune har det som en principbeslutning at anvende den fælleskommunale infrastruktur så vidt muligt. Desuden har de i deres udbud af selvbetjeningsløsninger kravstillet snitfladerne. Kommunen oplever, at leverandørerne har været lydhøre.

Rådet spurgte desuden til Odense Kommunens organisering og arkitekturovervejelser i at skulle administrere omkring 1.000 selvbetjeningsløsninger i 2030. Odense Kommune har valgt en selvbetjeningsansvarlig pr. forvaltningsområde, som har udpeget flere konfiguratorer. Odense Kommune har etableret et koordinationsforum, hvor der koordineres og videndes blandt andet om tværgående løsninger og

komponenter. Herudover har kommunen investeret i en API manager, som løsninger skal kobles på. Hvis kommunen oplever modstand fra leverandørerne i at integrere til manageren, har de som et alternativ, mulighed for at vælge at anvende RPA-løsninger, som udvikles internt.

2.5. Indsatser for en moderne inkluderende og digital service

SAG-2021-00818 Marie Madsen

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet giver input til

- hvordan kan man arbejde med de indsatser, som er beskrevet i sagen?
- hvordan kan man bedst realisere og forankre anbefalinger til at skrive bedre breve i fagsystemernes brevskebeloner?
- hvordan kan projektet bedst hjælpe kommunerne til i større grad at udvikle løsninger til mobile devices?

Drøftelse

Marie Madsen præsenterede rådet for tre projekter: 1) Fjern filerne, 2) Bedre breve og 3) Fra pc til mobile first. Projekterne skal bidrage til at inkludere flere borgere i den digitale rejse gennem fokus på initiativer om at skabe ukompliceret design og kommunikation, og at digitalisere til borgerens mobile enheder.

Rådet bakkede op om projekterne og tilskyndede, at kravene om mobile first og ingen upload af filer skal gøres obligatoriske. Desuden anbefalede rådet, at anvendelsen af mobil som foretrukken enhed skal kvantificeres.

Rådet opfordrede KL til at etablere en fælles indsats, hvor kommunerne kan gå sammen om 'Bedre breve' og bakkede op om samarbejdet med KL's blanketredaktion.

2.6. Status for udbredelse af MeMo-opmærkning

SAG-2022-04761 Ulla Ebbesen Larney

Indstilling

Projektet indstiller at, It-Arkitekturrådet

- tager orienteringen til efterretning

- giver input til det videre arbejde med udbredelse af MeMo-opmærkning.

Drøftelse

Ulla Ebbesen Larney fremlagde status for udbredelsen af MeMo-opmærkningen og fortalte om Kerteminde Kommunes analyse af potentialer ved anvendelsen af opmærkningen. Herudover fortalte Ulla om en skrivebordsøvelse af MeMo, som er udarbejdet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Aalborg Kommune. Denne case illustrerer, at der er barriere i myndighed til myndigheds kommunikation, idet afsendere ikke får deres Memo-opmærkning retur, når myndigheder besvarer deres henvendelser.

Rådet tog orienteringen til efterretning og opfordrede til at gøre anvendelsen af Memo-opmærkningen obligatorisk for at afhjælpe den træge udbredelse. Desuden tilskyndede rådet til at kommunerne går sammen om at kræve implementering af MeMo-opmærkningen af leverandørerne. Herudover anbefalede rådet, at kommunerne undersøger hvorfor, og i hvor stor grad, Digital Post anvendes intern i kommunen.

Jan Kjellerup meddelte, at der er omkring 80 leverandører, der har budt på den nye SKI-aftale, hvoraf 22 har tilvalgt MeMo-kravet.

2.7. Cases: Brug af talegenkendelse og talesyntese til borgerkontakt

SAG-2022-04761 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager demonstration og erfaringer fra anvendelse af talegenkendelse og talesyntese til borgerkontakt til efterretning
- drøfter muligheder og barrierer for videre udbredelse af denne type løsninger.

Drøftelse

Projektleder Klaus Bjørn Larsen gav en introduktion til Roskilde Kommunes chatbot '*Kommune Kiri*,' og præsenterede deres erfaringer med løsningen. Herudover præsenterede Bo Fristed løsningen '*MUNI chatbot*' som anvendes af de 37 kommuner, som er med i Den Digitale Hotline.

Bo Fristed fortalte om Aarhus Kommunes erfaringer med projektet DSG10, herunder projektets vision om en åben og fælles platform for udvikling af samtalebaseret AI.

Rådet tog præsentationerne til efterretningen og spurgte til Roskilde Kommunes overvejelser i forhold til sikkerhed og GDPR ved anvendelsen af voicebotten Kiri. Klaus fortalte, at opkaldstranskriptionen bliver anonymiseret og kun beholdes i 90 dage, hvor efter det slettes. Desuden kobles talen fra, og der anvendes andre løsninger til at indhente data, når der er behov for følsomme personoplysninger.

Rådet kvitterede for de spændende oplæg om anvendelsen af chat- og voicebots, hvor perspektiverne på området er store. Rådet tilskyndede interesserede kommuner om at gå sammen om en fælles platform, gerne i fællesoffentligt regi

2.8. Betydning af ændringerne i webtilgængelighedsloven

SAG-2023-01635 Jim Foli

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen til efterretning
- giver input til den videre understøttelse af kommunernes efterlevelse af webtilgængelighedsloven

Drøftelse

Jim Foli orienterede rådet om betydningen af ændringerne i webtilgængelighedsloven.

Ghita Thiesen bemærkede, at nogle kommuner har efterspurgt, at KL tager dialogen om ændringerne direkte med leverandørerne. KL har dog ikke ressourcerne til at gå i dialog med de enkelte leverandører på kommunernes vegne, men har informeret om kravene på seneste møde i KL's strategiske dialogforum med leverandører og konsulenthus. Desuden har KL bedt Digitaliseringsstyrelsen om at intensivere dialogen med leverandørerne.

Rådet tog orienteringen til efterretning og gjorde opmærksom på det omfattende arbejde, det kræver at leve op til de nye krav om webtilgængelighed. Rådet foreslog desuden, at kommunerne kunne gå sammen og dele omkostningerne til implementeringen af ændringerne og opfordrede KL til at kigge nærmere ind i det. Jim nævnte, at KL er i gang med at beskrive en case, hvor netop fire kommuner er gået sammen.

Rådet efterspurgte desuden en fælles formulering, som kommuner kan anvende i deres dialog med leverandørerne, og som hjælper kommunerne med at sikre sig, at leverandøren lever op til webtilgængelighedsloven i hele brugerrejsen. KL pegede på, at KL-KOMBITs fælles produkt om "Den gode it-anskaffelse" må tage krav om webtilgængelighed med i en kommende revision.

Jan Kjellerup informerede rådet om, at KOMBIT har sat en undersøgelse i gang blandt eksterne leverandører, hvor KOMBIT spørger om leverandørernes status på webtilgængelighed. Undersøgelsens resultater vil blive sendt til kommunerne primo juni.

Link til info om webtilgængelighed: [Webtilgængelighed \(kl.dk\)](#)

2.9. Fællesoffentlig samtykkekomponent – MVP er ved at tage form

SAG-2022-04761 Ulla Ebbesen Larney

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- drøfter forslag til Minimal Viable Product (MVP), herunder hvilken værdi den vil skabe for borgere og kommuner
- giver input til det videre arbejde.

Drøftelse

Ulla Ebbesen Larney fremlagde status for arbejdet med den fællesoffentlige samtykkekomponent, hvor der i første omgang udvikles et Minimal Viable Product (MVP) i tæt samarbejde med Odense Kommune og Udviklings- og Forenklingsstyrelsen som første anvendere af infrastrukturen. Ulla fortalte desuden, at MVP'en vil bygge på "Nem-Samtykke" løsningen.

Carsten Nydam-Rønved præsenterede Odense Kommunes perspektiv og rolle som første anvendere af samtykke-løsningen. Carsten oplyste, at Odense Kommune mangler en klassifikation (opmærkning) for, at samtykker kan genfindes.

Rådet tog status til efterretning og bakkede op om "Nem-Samtykke" løsningen, idet den kan integreres og bygges sammen med fagsystemerne på forskellig vis og samtidig forventes, at kunne tages i anvendelse uden inddragelse af fagsystemleverandører. Rådet gjorde projektet opmærksom på vigtigheden af, at løsningen integreres til beskedfordeleren. Ulla fortalte, at projektet vil arbejdes på det.

Rådet fremførte desuden et kommunalt ønske om at samtykke-løsningen gnidningsfrit kan imødekomme behovet for at indhente samtykker til forskellige opgaver i kommunen. Det gælder såvel det mere formelle samtykke som samtykker i forbindelse med fx fotos taget ved arrangementer i kulturhuse.

2.10. Fuldmagt og partsrepræsentation

SAG-2022-04761 Ulla Ebbesen Larney

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- drøfter behov for fuldmagt og partsrepræsentation, herunder om der er andre fuldmagtsbehov end projektet allerede har identificeret.

Drøftelse

Ulla Ebbesen Larney fortalte rådet om det fællesoffentlige initiativ, som stiler efter en videreudvikling af fællesoffentlig Digital Fuldmagtsløsning, således at myndigheder får bedre mulighed for at leve op til krav om partsrepræsentation, og at borgere får bedre mulighed for at få hjælp fra pårørende og andre støttepersoner.

Rådet kunne ikke umiddelbart pege på fuldmagtsbehov, som ikke allerede er identificeret i projektet. Rådet efterspurgte et overblik over de allerede identificerede fuldmagtsbehov således, at de bedre kan give input. Ulla fortalte, at behov er delt over to overordnede områder 1) selvbetjeningsløsninger og fagsystemer og 2) "ringe/dialog" fuldmagter, der understøtter partsrepræsentation mere generelt. Desuden fortalte Ulla, at projektet arbejder på at skabe et overblik over behovene.

Rådet spurgte desuden til, om borgere og medarbejdere har kvalificeret løsningen, eller om det vil ske på et senere tidspunkt. Borgere deltager ikke direkte i workshops, fortalte Ulla, men der er foretaget interviews, som ligger til grund for arbejdet i initiativet, og den eksisterende løsning har gennemgået et brugervenlighedstest, som ligeledes indgår i arbejdet.

Jim Foli gjorde opmærksom på, at borgere skal kunne give fuldmagt til en del af en sag og ikke nødvendigvis hele sagen. Kravet følger af forvaltningsloven.

3. Eventuelt